

SPECIAL
Carrièredag

25 SEPTEMBER

ALUMNIVERENIGING VAN HOGESCHOOL VAN HALL LARENSTEIN
EN HELICON MBO VELD / SEPTEMBER 2015

WA4
MAGA
ZINE

THEMA **GROENE PARTICIPATIE**

Special voor VVA-leden, studenten,
alumni en bedrijven

Traineeship: win-win voor
pasafgestudeerden en werkgevers

COLOFON

Hoofdreductie
Doede Wessels (VVA), Ria Dubbeldam (gaw)

Redactie
Tamara van Tricht, Leonie Heutinck, Carla Schütte en Edwin Vriezen

Redactieadres & ledenadministratie
VVA Larenstein
Postbus 350, 6880 AJ Velp
T 026-3695725
E info@vva-larenstein.nl / www.vva-larenstein.nl

Advertentieverkoop
Medialijn bv, Sandra Hepping
T 0314-763735
E s.hepping@medialijn.nl

Opzeggen lidmaatschap
Schriftelijk voor 1 december 2015.

Copyrights
Het auteursrecht berust bij de uitgever en de auteurs.
Overname van artikelen wordt gewaardeerd, mits voorzien van een deugdelijke bronvermelding.

Aansprakelijkheid
De uitgever en auteurs streven naar juistheid van de informatie. De uitgever en auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van handelingen gebaseerd op onze informatie.

VVA-bestuur
Voorzitter / Wim Glaap
E voorzitter@vva-larenstein.nl
T 06-50237939
Penningmeester / Peter Wegdam
E penningmeester@vva-larenstein.nl
T 06-18452416
Secretaris / Ruben de Haan
E secretaris@vva-larenstein.nl
T 06-51431340
Bestuurslid Communicatie & Social Media / Vacant
Bestuurslid Regiozaken / Wilco van Hout
zie regiocoördinator Zuid

Regiocoördinatoren
Noord / Marije Kattenwinkel
E noord@vva-larenstein.nl
T 06-18723541
Oost / Henk Vrieling
E oost@vva-larenstein.nl
T 06-19366667
Zuid / Wilco van Hout en Arian Bossers
E zuid@vva-larenstein.nl
T 06-83608249
West / Martin Lenferink
T 06-26108872
E west@vva-larenstein.nl
Coördinator MBCS & Helicon / Gerben de Graaf
E mbcs@vva-larenstein.nl
T 06-12890400

Opdrachtgever / VVA Larenstein
Uitgever / VVA Larenstein en gaw ontwerp+communicatie
Druk / Drukkerij Tuijtel
Vormgeving / gaw ontwerp+communicatie, Wageningen
Oplage / 15.000
Coverfoto / Hans Dijkstra/gaw.nl
ISSN: 1879-422X

klimaatneutraal
natureOffice.com | NL-215-686180
gedrukt

ALUMNIVERENIGING VAN HOGESCHOOL VAN HALL LARENSTEIN EN HELICON MBO VELP / SEPTEMBER 2015

INHOUD 4 / 15

7 Jaarcongres, ALV en VVA-feest op één dag
Het belooft een bijzondere dag te worden op 26 november. Dan vindt het Jaarcongres plaats en wordt het 110-jarig VVA-bestaan gevierd.

8 De kansen van het traineeship
Op de jaarlijkse VVA Carrièrebeurs staan geregeld bedrijven en organisaties die traineeships aanbieden. Wat voor kansen biedt dat?

10 ‘Food verbindt maatschappij, economie en buitengebied’
Als wethouder stond Breunis van de Weerd aan de basis van ‘Ede Hoofdstad van de Smaak 2014’. Sinds maart is hij Gelders Statenlid.

15 VVA-lid Arjan Schenkel
Na een avontuur als bedrijfsleider op een Duits melkveebedrijf is hij terug in Nederland als projectleider bij de Arcadis-divisie Water.

16 Programma en deelnemers VVA Carrièredag
Van alles te doen en vele bedrijven en organisaties op de Carrièredag.

18 ‘Oncharmant duwtje van Bleker voelt nu erg fijn’
De Freelance Boswachter, zo noemt Martine Dubois haar bedrijf. Ze staat vooral in the picture met twee radioprogramma’s.

20 Noord-Brabant steekt 240 miljoen in Natuurnetwerk
De VVA-excursie op 9 oktober gaat naar het Brabantse Natuurnetwerk: Dommeldal-De Hogt bij Brainport Eindhoven. Een ambitieus project.

22 Stelling: Tijd dat de branche talent gaat scouten
In de ICT en het recht is het gebruikelijk om tijdens de studie studenten te spotten en hen vroegtijdig een baan te bieden. Is dit ook een tendens in onze branche?

29 VVA-excursies
Met een nuchtere Twentse kijk wordt gewerkt aan het Reggedal. Dakpark Rotterdam: niet alleen de aanleg maar ook het beheer is fascinerend.

Verder

VVA-nieuws & agenda / Column Gerard Ulijn / VVA-leden zoeken kansen

Groene participatie in Stad en Land

Wim Glaap, voorzitter VVA Larenstein

Participatie is het toverwoord van de 21e eeuw. Iedereen moet op alle vlakken meedoen in de maatschappij. Of het nu bij een vereniging is, in een buurt of in de mantelzorg. Echter, alles staat of valt met de begeleiding van de professional die alle touwtjes aan elkaar knoopt. Daarover gaat de VVA Carrièredag die op 25 september wordt gehouden bij Hogeschool Van Hall Larenstein. De huidige samenleving vraagt om meer saamhorigheid, samen de schouders eronder en samen op weg naar een veranderende samenleving. Ofwel een samenleving waarin de inwoners van gemeenten, georganiseerd in straten, buurten, dorps- en sportverenigingen, nog meer hun wensen en eisen op tafel zullen leggen als het gaat om de openbare ruimte in de stad of de invulling van het landschap. De overheid in Nederland is de afgelopen jaren al flink veranderd richting een regie-organisatie. De regisseur staat aan het roer, sturend en communicerend met alle belanghebbenden en stakeholders. In dit proces van

de veranderende samenleving is en wordt de rol van het bedrijfsleven steeds belangrijker. Door de vergrijzing, de krimp van onze bevolking en de langzamer groeiende economie zijn bedrijven en ook de overheid de komende jaren op zoek naar goed en gemotiveerd personeel. De VVA Carrièredag is bij uitstek de plek waar pasafgestudeerden en laatstejaars-studenten in contact kunnen komen met bedrijfsleven en overheden. Bezoek daarom de Carrièremarkt waar bedrijven en organisaties zich presenteren en neem deel aan de lezingen en workshops die zij organiseren rondom het thema Groene participatie in Stad en Land. De arbeidsmarkt staat te springen om een nieuwe generatie jonge afgestudeerden en in opleiding zijnde studenten. Lees de voorbeelden daarvan in dit magazine.

Wij wensen iedereen een succesvolle Carrièredag toe met inspirerende gesprekken en wederzijdse participatie.

VVA Magazine eenmalig óók voor niet-leden

Geen lid van VVA Larenstein en toch deze editie van VVA Magazine gekregen? Dat is geen vergissing. Om de VVA Carrièredag op 25 september bij zoveel mogelijk mensen, bedrijven en organisaties onder de aandacht te brengen, verschijnt het tijdschrift in een oplage van 14.000 exemplaren en krijgen ook niet-leden hem.

Bezoek in één dag tientallen bedrijven!

De VVA nodigt je uit om de Carrièredag te bezoeken of om als bedrijf/organisatie je te presenteren. Een unieke kans. Want wanneer kun je nu in één dag in contact komen met tientallen bedrijven? Of honderden studenten, jong professionals en seniors in je stand ontvangen? De Carrièredag is elk jaar weer een groots netwerkevent dat wordt gehouden bij Hogeschool Van Hall Larenstein Velp. In de aula vindt de Carrièrebeurs plaats en in diverse lokalen worden workshops en presentaties gehouden. Lees het programma op pagina 16.

Meer natuur in de stad dan je denkt

Natuur en de stad, op het eerste gezicht elkaars tegengestelde. Maar is dat wel waar? Is er niet meer natuur in de stad dan je zou verwachten? En op welke andere onverwachte plaatsen kun je nog meer natuur en duurzaamheidseducatie geven. Heb je er ideeën over, kom dan naar de workshop ‘Natuur in de stad’ van WoesteLand, de jongerenorganisatie van het Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid (IVN). ‘We gaan samen ideeën ontwik-

kelen voor natuureducatie op een ongewone plek, zoals de stad’, zegt jongerenmedewerker Alina Salomon van WoesteLand. De workshop duurt 90 minuten en er is plek voor 15 deelnemers. WoesteLand is vooral bekend van de gezellige en duurzame low-budget activiteiten en natuurwerkvakanties in binnen- en buitenland. Iedereen van 12 tot 30 jaar kan mee (zie www.woesteland.nl of www.facebook.com/WoesteLand). Ieder jaar in het voorjaar wordt de WoesteLand Academie georganiseerd. Daar leer je hoe je

Win de Carrièredagprijs

De VVA verloot onder de deelnemers van de VVA Carrièredag die zich hebben ingeschreven, een prijs. De winnaar wordt op 25 september om 15:00 uur bekendgemaakt. Om kans op de prijs te maken moet je dan aanwezig zijn. De prijs, met dank aan de sponsoring door Van der Tol Hoveniers is dit jaar een dag Blokarten, vliegeren en flyboarden voor twee personen. Een blokart is een soort driewieler met een zeil erop en het doel is om zo hard mogelijk over het strand te rijden. Daarbij probeer je de aanwezige wind optimaal te benutten. Het vliegeren is een opstapje naar het flyboarden. Flyboarden lukt niet zonder dat je goed kunt vliegeren. Je hebt eerst een goede beheersing van

Blokarten ofwel strandzeilen: de avontuurlijke VVA Carrièredagprijs van dit jaar.

de vliegers nodig voordat je het boardje erbij pakt. Dit is een soort oversized skateboard met grote wieltjes die op het strand kan rijden. Al met al dus een actieve dag waarbij het aankomt op snelheid, kracht en souplesse.

WoesteLand, de jongerenorganisatie van IVN organiseert activiteiten en natuurwerkvakanties. foto WoesteLand

jongeren de natuur kunt laten beleven en hoe je hen kunt inspireren tot een duurzamere levensstijl. Meer weten of mee-

THEMA
GROENE
PARTICIPATIE

doen vanaf maart 2016? Kijk op www.woestelandacademie.nl of www.facebook.com/woestelandacademie.

‘Participatiemaatschappij biedt kansen voor groene sector’

‘We willen studenten en afgestudeerden graag vertellen over de vele kansen die de participatiemaatschappij biedt voor de groene sector’, zegt directeur Jan van Ulst van De Groenmakers. In een lezing tijdens de Carrièredag zal hij uitleggen hoe zijn bedrijf met sociaal groenbeheer inspringt op de terugtrekkende overheid. ‘Eigenlijk zijn wij één groot participatiebedrijf’, aldus Van Ulst. ‘85 procent van onze medewerkers heeft een afstand tot de arbeidsmarkt. Velen van hen hebben voorheen in een sociale werkplaats gewerkt. Bij De Groenmakers krijgen ze zinvol, volwaardig werk. Dat levert ook banen op voor afgestudeerden

van Hogeschool VHL en Helicon MBO Velp. Om kwaliteit in het groenbeheer te garanderen, zijn er namelijk specialisten met vakinhoudelijke kennis nodig. Natuurlijk moet je ook een sterke affiniteit hebben met het sociale domein. Onze junior calculator/werkvoor-

bereider Vincent Bouma, die in 2014 bij Hogeschool VHL is afgestudeerd, heeft dat. Hij vindt het ongelooflijk leuk om meer te doen met zijn groene kennis.’ Dat De Groenmakers een sociale onderneming is, is voor hun klanten veelal de reden om

juist hen in te schakelen. Het bedrijf wordt veel gevraagd bij participatieprojecten. ‘Voor een zorgorganisatie begeleiden we ouderen bij het onderhoud van hun tuin, zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen. Bij sportverenigingen die moeten bezuinigen, motiveren we leden om actief mee te helpen in het beheer van de sportvelden.’ Ook kunnen bedrijven hun Participatiewet-verplichting (Social Return on Investment) bij De Groenmakers afkopen. Allemaal nieuwe vormen van werk, waarover geïnteresseerden tijdens de lezing (zie programma pagina 16) en in de stand op de Carrièremarkt meer over te weten kunnen komen.

Hoe profileer je jezelf als ‘groentje’ in de arbeidsmarkt?

Arbeidsbemiddelingsbedrijf Enginear organiseert tijdens de VVA Carrièredag voor studenten en jonge afgestudeerden de workshop ‘Hoe profileer je jezelf als ‘groentje’ in de huidige arbeidsmarkt?’ Frank Roeland zal benadrukken hoe belangrijk het is om je goed voor te bereiden. Door internet en sociale media valt er zoveel te kiezen. Ontdek wat bij je past en richt je daar op. Pak niet van alles aan en laat je niet verleiden om te veel te switchen. Zo creëer je een duurzame carrière voor jezelf. Om bij een bedrijf op gesprek te kunnen komen en je daar te kunnen profileren moet

je cv er tiptop uitzien. Dat blijft de basis. Enginear biedt VHL-studenten van Velp daarom gratis een cv-check aan. Studenten kunnen tot 23 sept. 17:00 uur via www.enginear.nl/events hun cv insturen. Tijdens de workshop worden de individuele adviezen uitgereikt en de bevindingen ook in meer algemene zin behandeld.

Boeiende workshops en lezingen tijdens VVA Carrièredag

De VVA Carrièredag bestaat uit de Carrièremarkt waar bedrijven en organisaties zich presenteren, maar er worden ook diverse boeiende

lezingen en workshops gegeven rondom het thema Groene participatie in Stad en Land. Zeker is dat er zeven van dergelijke presentaties worden

gehouden. Mogelijk volgen er meer. Een aantal bedrijven en organisaties geeft op deze pagina’s vast een voorproefje van hun workshop of lezing.

Op pagina 16 staat het voorlopige programma van de Carrièredag.

Attention carrière!

De VVA organiseert op 25 september haar jaarlijkse Carrièredag. Bij het woord carrière denk ik direct aan borden langs Franse wegen met de tekst: attention carrière! Vrij vertaald in het Nederlands: let op je carrière. In het Frans betekent dit natuurlijk: let op steengroeve.

In mijn carrière is de steengroeve vaak een symbool geweest. Na mijn afstuderen in de zeventiger jaren bleek er geen plaats meer bij Staatsbosbeheer, omdat de minister een gewijzigde opdracht meegaf in het ministerie. Van houtteelt naar recreatie en landschap. Daar sta je dan met een kersvers diploma dat ineens nutteloos lijkt. Dankzij de inzet van Maas Rozenboom, destijds de spil voor de arbeidsbemiddeling bij VVA Larenstein, kon ik aan de slag bij de herinrichting van de grindgaten in Limburg. Mijn eerste connectie met een steengroeve.

Door een volgende politieke ommezwaai kreeg ik interne overplaatsing bij de provincie als ondersteunend beheerder van de Pietersberg, de tweede steengroeve. De overheid trok zich terug uit de actieve herinrichting en deze taak werd overgeheveld naar particuliere investeerders. Daarna brak de periode van grote bezuinigingen aan. Gelden bestemd voor beheer werden ingezet voor nieuw beleid. Voor mij betekende dit opnieuw een overplaatsing, nu naar de provinciale afdeling wegen, waar op grote schaal producten uit een steengroeve werden verwerkt in wegen. Een moeizame tijd volgde om het groen bij deze zwarte jongens tussen de oren te krijgen. Dit ging ten koste van mijn privé leven. Ik nam wat meer afstand van mijn werk en belandde in rustiger vaarwater. De grote verbouwing van mijn huis die twintig jaar tijd vroeg naast mijn werk, bleek een goede afleider te zijn. Ik beet mij niet meer volledig vast in het werk.

De laatste vijftien jaar van mijn carrière maakte ik een doorstart als zzp’er. Een boeiende en leerzame tijd, waarbij ik ontdekte dat de helikopterview die ik bij de provinciale overheid had opgedaan, heel nuttig kon zijn in mijn werk voor opdrachtgevers, vooral gemeenten.

Terugkijkend op een carrière van veertig jaar is mijn conclusie: blijf jezelf in je werk. In groen en natuur heeft de overheid een grote vinger in de pap. Maar het kortetermijndenken in de politiek, een reikwijdte van maximaal vier jaar, botst met de lange termijn voor de groene wereld. Je moet een ware koorddanser zijn om hier het goede evenwicht in te vinden en te houden.

GERARD ULIJN

Dit jaar wordt de column verzorgd door Gerard Ulijn (Bos- en Natuurbeheer, 1975). VVA Magazine beoogt elk jaar een ander lid uit te nodigen om te reflecteren op ontwikkelingen in het vakgebied.

VVA NIEUWS

Website VVA is vernieuwd

De VVA heeft haar website vernieuwd. De website past bij wat leden van een verenigingswebsite mogen verwachten. Je vindt er nieuws, activiteiten en informatie over vacatures, lidmaatschap en allerlei wetenswaardigheden van de vereniging. Voor de ledenlijst moet je doorklikken, maar dat gaat heel eenvoudig. Bekijk dus de nieuwe website www.vva-larenstein.nl.

Geslaagde barbecue voor VVA-vrijwilligers

Als waardering voor hun belangeloze inzet heeft de VVA voor alle vrijwilligers een vrijwilligersbarbecue georganiseerd. In een ontspannen sfeer genoten het bestuur, regiocoördinatoren en de redactieleiden van VVA Magazine op 3 juli van alles wat wijngaardenier Youp Cretier en zijn vrouw voorschotelten op hun Domein Hof te Dieren. Iedereen was enthousiast over het initiatief. Het is een mooie en leuke manier om elkaar beter te leren kennen. Het is de bedoeling om over enige tijd weer iets dergelijks te organiseren.

Enkele vrijwilligers laten het eten goed smaken. En de dames? Zij zaten aan een andere tafel. foto Tamara van Tricht

VVA Larenstein bestaat 110 jaar!

Zestig jaar geleden werd het VVA-lustrum opgevrolijkt met de band van de Nederlandsche Heidemaatschappij.

VVA Larenstein is 110 jaar geleden opgericht. Dat is een feestje waard. Op 26 november wordt dat gevierd. Meer daarover zie pagina 22. In aanloop naar de festiviteiten is het aardig even stil te staan bij het ontstaan van de VVA. De geschiedenis in vogelvlucht:

De nog jonge Nederlandsche Heidemaatschappij had ruim een eeuw geleden een grote behoefte aan goed opgeleid personeel in de bosbouw en cultuurtechniek. Omdat het toenmalige agrarische en technische onderwijs daar onvoldoende op was toegesneden, besloot de Heidemij zelf bedrijfscursussen op te zetten. In 1903 ging de eerste Cursus

A voor bosbazen en -wachters en Cursus B voor opzichters van start. Na twee jaar intensief programma studeerde de eerste groep van 27 cursisten af. Niet veel later op 26 oktober 1905 besloten ze de Vereniging van Oud-Leerlingen van den Cursus der Nederlandsche Heidemaatschappij op te richten, afgekort als Vereniging van Oud-Leerlingen (VVOL). Een belangrijke doelstelling was het ontwikkelen van activiteiten voor na- en bijscholing. De vereniging vulde tevens een grote rol in het vinden van werk voor afgestudeerden. Tot de jaren vijftig veranderde er organisatorisch weinig. Het cursorische onderwijs leverde

vakbekwaam personeel voor de Heidemij, Staatsbosbeheer en particuliere bosbezitters. Veel cursisten werden na het behalen van hun diploma lid van de VOLL. In 1952 kreeg het lesprogramma het predicaat school: de Bosbouw en Cultuurtechnische School (BCS) met een mbo- en hbo-variant, de MBCS en HBCS. Eind jaren tachtig werden de MBCS en HBCS gesplitst in twee zelfstandige scholen. Meerdere splitsingen, verzelfstandigingen en fusies volgden elkaar op en dat gold ook voor de alumniverenigingen. Uiteindelijk ontstond in 1994 vanuit de Vereniging van Oud Leerlingen en Boskoopse Ingenieurs (VOLBIN), VELATIN (Wageningen), De Schoof (Deventer) en VVA VELD de alumnivereniging VVA Larenstein. Tegenwoordig is VVA Larenstein de alumnivereniging voor alle afgestudeerden van Hogeschool VHL (uitgezonderd Leeuwarden) en Helicon MBO Velp en hun voorgangers: een levendige netwerkvereniging die zich inzet voor de carrière van alumni. De leden hebben hun opleiding gevolgd in Boskoop, Arnhem, Velp, Deventer of Wageningen.

Personalia

Geboren
25 juni
Mathijs
Zoon van Wilco van Hout (bestuurslid regiozaken) en Carolien van Zwol en broertje van Otto

Postadres:
Groeneweg 22
5401 AB Uden

Geboren
18 juli
Thomas
Zoon van Arjan en Lisette Schenkel

Postadres:
Mensumaweg 32
9356 TC Tolbert

Overleden
1 mei
Caroline Helmich
Geboren: 17-09-1975
LWM, afgestudeerd in 1997

Correspondentieadres:
Dr. A. Kuijperstraat 12
6823 ED Arnhem

Advertentie

GROUNDLEVEL
— duurzaam straatmeubilair —

Bezoek onze geheel vernieuwde website!

www.groundlevel.nl

Traineeship: win-win voor pasafgestudeerden en werkgevers

(Bijna) afgestudeerd en wat dan? Wellicht is een traineeship een uitgelezen kans om snel werkervaring op te doen én je persoonlijk te ontwikkelen. Voor werkgevers is het een mooie manier om talent binnen te halen. Op de jaarlijkse VVA Carrièremarkt staan dan ook geregeld bedrijven en organisaties die traineeships aanbieden.

Vorig jaar stond bijvoorbeeld advies- en ingenieursbureau Tauw op de Carrièremarkt om hun traineeship te promoten. ‘We kijken elk jaar of we een nieuw traineeship aanbieden en de kans is groot dat dat komend jaar opnieuw het geval is’, zegt Dianne van der Vis, recruiter bij Tauw. ‘De reden om een traineeprogramma op te zetten, was om talentvolle starters aan te trekken. Je kunt hen echt wat bieden, aangezien ze anderhalf jaar lang op drie verschillende plekken binnen Tauw werken en dus de mogelijkheid krijgen te onderzoeken welk werk het beste bij hen past. Daarnaast krijgen ze een uitdagend opleidingsprogramma. Voor Tauw is het traineeship dé manier om onder de aandacht te komen bij deze doelgroep en een mogelijkheid om young potentials aan te nemen.’

Aan belangstelling geen gebrek. Afgelopen jaar schreven ruim 400 kandidaten een brief in de hoop één van de achttien beschikbare werkplekken te bemachtigen. Van der Vis: ‘We hebben de tachtig beste kandidaten geselecteerd. Tijdens de Trainee Selectiedag deden ze onder meer een test en hadden een gesprek met twee medewerkers. Het tweede gesprek vond een week later plaats. Hiervoor waren de beste 25 kandidaten uitgenodigd. Uiteindelijk zijn achttien trainees aangenomen. Wat Tauw zoekt zijn jongeren met ondernemersbloed, klantgerichte young potentials met de goede sociale vaardigheden; echte teamplayers.’

Gewoon werken

Jeroen Nagtegaal, in 2014 afgestudeerd bij Hogeschool VHL in Bos- en Natuurbe-

heer, is één van degenen die de eindstreep haalde. Naar eigen zeggen deed hij daarvoor niet iets bijzonders. ‘Ik vond het belangrijk mezelf te blijven. Doe je je anders voor, dan komt dat toch wel uit en zit je niet gelukkig op je werkplek. Het bedrijf heeft er dan ook niet veel aan.’ De eerste maanden van zijn traineeshipprogramma zitten erop. Momenteel werkt hij bij het onderdeel ecologie van de afdeling Meten, Inspectie en Advies. ‘Als trainee werk je gewoon mee aan projecten, maar daarnaast krijg je extra mogelijkheden om mee te kijken en te leren. Je mag bijvoorbeeld mee op acquisitiesprek, waardoor je het bedrijf en opdrachtgevers sneller leert kennen. Ook doorloop je een opleidingsprogramma met onderdelen als timemanagement.’ Als alles goed gaat, ligt er na afloop van het traineeship in principe een vast dienstverband. Nagtegaal vindt dat voor zichzelf niet het belangrijkste. Het traineeship is hem vooral te doen om het leren en kennis vergaren. ‘Werken kan ik tot mijn 67’, maar nu heb ik de mogelijkheden om me te verbreden en te verdiepen.’

Watertraineeship

Voor de waterbranche is er sinds vijf jaar het Nationaal Watertraineeship, opgezet vanuit een idee van arbeidsbemiddelingsbureau H2O-job en het Netherlands Water Partnership (NWP). ‘Uit onderzoek van het NWP kwam naar voren dat een tekort gaat ontstaan aan arbeidskrachten in de waterbranche. De sector vergrijs, velen gaan in de komende jaren met pensioen. Anderzijds kiezen jongeren minder vaak voor techniek’, licht Helen van Zundert, projectleider en aanspreekpunt van het Nationaal Watertraineeship, de noodzaak van een traineeoproep.

Tijdens de Trainee Selectiedag voeren kandidaat-trainees onder meer een gesprek met twee medewerkers.

gramma toe. ‘We laten daarmee zien dat er werk is en dat jongeren uit diverse disciplines zeer welkom zijn.’

Twee groepen

Het initiatief slaat aan. Twee keer per jaar start er een groep met zes à tien jongeren. Ze doorlopen twee jaar lang een programma, waarbij ze vier dagen per week werken en de vijfde dag trainingen en coachingsessies voorgeschiedt krijgen. ‘Dit voorjaar zijn we met twee groepen tegelijk gestart’, zegt Van Zundert, die hierin signalen ziet van een aantrekkende arbeidsmarkt. ‘Er komt weer budget vrij voor het aannemen en opleiden van jongeren.’ Verder denkt ze dat bij werkgevers het nut van het traineeship doorsijpelt. ‘Jong talent heeft begeleiding nodig. Via het Nationaal Watertraineeship hoeven organisaties het niet helemaal zelf te doen.’ Rogier Hardeman is in april aan het Nationaal Watertraineeship begonnen. Na zijn studie Land- en Watermanagement in 2014 wilde hij graag aan de slag, maar de banen lagen niet voor het oprapen. In het traineeship zag hij zijn kans. ‘Om ervoor in aanmerking te komen heb je eigenlijk een baan nodig, wat ik niet had, maar ik werd wel geholpen om die te vinden. Zo kreeg ik bij waterschap Peel en Maasvallei een baan als procesmedewerker beheer, waterketen en kwaliteit.’ Over het traineeprogramma zegt hij: ‘Het is vooral gericht op persoonlijke ontwikkeling. Je leert jezelf goed kennen, goed communiceren en omgaan met anderen. Zo loop je snel in op anderen die al langer werken.’

Een aantrekkelijk onderdeel van het traineeship is dat trainees projecten uitvoeren, niet alleen voor hun eigen bedrijf of organisatie maar ook voor de andere bedrijven en organisaties met een trainee. Daardoor kijken ze ook in de keuken van anderen, waardoor ze de watersector leren kennen. Hardeman gaat samen met een paar andere trainees een project doen gericht op alternatieven voor waterzuivering op gemeentelijk niveau. Een andere groep gaat zich buigen over rioolwaterzuivering en duurzame energie, en de laatste zal zich bezighouden met het rioleringsstelsel en wateroverlast. ‘Het zijn vernieuwende en uitdagende projecten’, vindt Hardeman, ‘en werkgevers kunnen zien wie de juiste capaciteiten heeft voor welk vakgebied.’

Detachering

Wisse Remy studeerde in februari af in Land- en Watermanagement en wilde ook wel aan het Nationaal Watertraineeship deelnemen, maar kon zich niet meer voor het programma van april plaatsen. Hij vond kort daarna een traineeplek bij gemeente Nijmegen vanuit detacheringsbureau C-Commit. ‘Mijn oproep op LinkedIn voor een baan trok verschillende detacheerders aan, maar ik koos voor C-Commit vanwege de klik met het bedrijf. Wat me vooral aansprak was dat ze een traineeship wilde gaan opzetten. Het is een goede manier om snel werkervaring op te doen. In vacatures wordt vaak één of twee jaar werkervaring gevraagd. Die doe ik nu tijdens deze traineeship op.’ Het aantal trainees van C-Commit is nog

beperkt: hij en een LWM-studiegenoot zijn bij gemeente Nijmegen gedetacheerd en een derde trainee, afgestudeerd in Delft, is bij gemeente Rotterdam aan de slag gegaan. Remy en zijn collega werken bij de gemeente bij bureau kwaliteitsbeheer van afdeling Stadsbeheer aan met name de verbetering van werkprocessen. Om een eenvoudig voorbeeld te geven: een inwoner meldt loszittende stoeptegels, hoe kan de gemeente dan zorgen voor een snelle en adequate afhandeling? Hoewel dit soort onderwerpen niet echt met watermanagement te maken hebben, vindt hij dat geen punt. ‘Ik doe skills op die ook in een watergerelateerde functie van toepassing zijn.’ Het werk bij de gemeente is voor een jaar. ‘Het is een goede plek om te beginnen. Mijn collega en ik zijn met open armen ontvangen. Ze vinden het leuk dat er jonge mensen met een frisse blik binnenkomen.’ De bedoeling is dat C-Commit hem na het jaar elders detacheert.

TEKST RIA DUBBELDAM
FOTO'S TAUW EN NATIONAL WATER TRAINEESHIP

Kandidaat-trainees geven een presentatie tijdens de Tauw Trainee Selectiedag.

Rogier Hardeman introduceert zichzelf tijdens de kick off van het Nationaal Watertraineeship.

‘Food verbindt maatschappij, economie en buitengebied’

Ede op de kaart zetten? Als wethouder stond Breunis van de Weerd aan de basis van ‘Ede Hoofdstad van de Smaak 2014’ en de eerste Food-wethouder van Nederland. Sinds maart is hij SGP-fractievoorzitter in Ede en Statenlid van provincie Gelderland. Als politicus zet hij zich in voor de agrarische, economische en watersector. Zijn overige tijd vult hij in als zelfstandig adviseur inkoop en aanbesteden.

Breunis van de Weerd is een doorgewinterde politicus, maar wel eentje die dicht bij de mensen staat. Hoe kan het anders, met zijn achtergrond. Doorstromend van lbo tot hbo (agrarisch en bosbouw) en vervolgens in uiteenlopende functies deed hij veel vak- en mensenkennis op. Dat komt goed van pas in de politieke arena. Hij spreekt de taal van mensen en weet inhoudelijk waar het over gaat. Van de Weerd: ‘Als kleine partij met 3 van de 55 zetels in de Gelderse Provinciale Staten verdeeld over 11 fracties moet je het wel hebben van je inhoudelijke inbreng om iets voor elkaar te krijgen. Concreet strijd ik bijvoorbeeld voor het bestaansrecht van de agrariërs, dat ze daarvoor randvoorwaarden krijgen van de overheid. En voor de agrariërs die noodgedwongen moeten stoppen, door te zorgen dat dat fatsoenlijk kan, zodat ze op een andere manier hun kost kunnen verdienen. Daar moet visie en beleid voor komen, waarmee te werken valt.’

Eerder was Van de Weerd ook al eens Statenlid, van 2004 tot 2007, voordat hij wethouder in Ede werd. Met zijn terugkeer in de Gelderse Staten is er intussen wel wat veranderd. ‘Een Gelders Statenlid heeft geen vaste portefeuille meer, maar aandachtsgebieden. Ik zit nu in het aandachtsgebied ruimtelijke ordening, water, landelijk gebied en economie en innovatie. Eigenlijk het hele terrein waar de provincie mee bezig is, behalve mobiliteit’, concludeert hij.

Transitie buitengebied

In de ruimtelijke ordening heeft de transitie van het buitengebied al jaren zijn grote aandacht. De varkenspest in 1997 betekende een omslagpunt. In reconstructieplannen werd vastgelegd waar de intensieve veehouderij zich verder mocht ontwikkelen, waar ze mocht blijven (natuur en landbouw verweven) en waar ze werd aangemoedigd te vertrekken (extensivering). Voor stoppende bedrijven kwam de ruimte-voor-ruimte-regeling, waarbij boeren ter compensatie voor het slopen van leegkomende stallen een of enkele huizen mochten laten bouwen en verkopen. ‘In het maken van de reconstructieplannen heb ik ook actief de hand gehad. In essentie valt met de visie en het beleid nog steeds te werken, maar de reconstructie-

zoneringen in extensiverings-, verwevings- en landbouwonwikkelingsgebieden zijn achterhaald. De techniek is zover voortgeschreden, dat er alternatieven zijn zoals luchtwassers om de milieubelasting voor omliggende natuurterreinen te beperken. Er zijn reducties tot wel 90 tot 95 procent te behalen. Dat is natuurlijk veel aantrekkelijker dan een dure operatie als een heel bedrijf verplaatsen. Bovendien willen agrariërs vaak niet weg van de plek waar hun familie al generaties boert. Maar de ruimte-voor-ruimte-regeling waarbij nieuwe burgerwoningen op het platteland komen, functioneert als een tierelier’, concludeert hij.

Landschap in beweging

En zo blijft het landschap in beweging. De kunst is om dat op een evenwichtige manier te doen, aldus Van de Weerd. ‘Er zijn veel mogelijkheden om agrarische bebouwing landschappelijk in te passen, nieuwe landschapselementen aan te leggen en bloeiende wegbermen te maken. Als politicus stuur ik in dit soort processen zonder de economische ontwikkeling te blokkeren, zoals in de jaren 70 wel gebeurde met het beleid om te behouden wat er was. Dat was een fiasco; het zette ondernemers aan tot illegale bouwsels. Mijn motto is: durf als overheden samen met de ondernemers te ontwikkelen, met respect voor de omgeving. Dan bereik je samen het meest voor landschap, natuur en economie.’

Voortbordurend op die economie: gezonde agrarische bedrijven zijn belangrijker voor onze economie, dan we vaak beseffen, betoogt Van de Weerd. Het gaat er niet alleen om dat ze vlees, zuivel, graan, groente, fruit, bloemen, bomen enzovoort voor de nationale en internationale markt produceren, ze zorgen er ook voor dat we innovaties en nieuwe kennis kunnen testen die Nederland vervolgens kan exporteren. ‘Neem het Barneveldse bedrijf dat voor de hele wereld pluimveestelsystemen ontwikkelt. Dat bedrijf heeft succes doordat ze nieuwe systemen hier ter plekke kan testen op praktijkbedrijven. Uit de hele wereld komen importeurs, voorlichters en pluimveehouders om met eigen ogen te constateren dat die systemen daadwerkelijk werken.’ Ofwel: zonder proeflocaties op goede pluimveebedrijven geen internationaal succes.

‘Het buiten-
gebied heeft een
aanjaagfunctie;
ze is essentieel
om innovaties
mogelijk te
maken’

**YEP
WATER**

**YEP
AGRO
FOOD**

Candidates

Are you passionate about gaining experience in international development?

YEP is a stepping stone for starting your international career!

Organisations

Build your future international network with Young Experts!

Financial support

Secondment of Dutch Young Experts

Deployment of local Young Experts

info@yepprogrammes.nl

Young Expert Programmes

Internationale kansen voor water en agrofood!

- ◆ Bent u een organisatie/bedrijf en wilt u uw internationale marktkansen vergroten met de inzet van Young Professionals in het buitenland?
- ◆ Ben jij een Young Professional en wil je ervaring opdoen in internationale ontwikkelingssamenwerking in de Water en/of Agri & Food sector?

We kunnen u en jou hierbij helpen!

Kijk voor meer informatie op: www.yepprogrammes.nl

RFASeuro
Explosieven Experts!

Uw veiligheid, onze zorg

Advies
Uitvoering
Opleidingen
Certificering

reaseuro.com +31 (0)13 518 60 76

BOOT

Ingenieurs met een verhaal.

van start tot finish

sport
bodem
asbest
geodesie
infrastructuur

BOOT organiserend ingenieursburo bv
Postbus 509, 3900 AM Veenendaal
Plesmanstraat 5, Veenendaal
Bemmelseweg 57, Elst (Gld)

www.buroboot.nl

Het buitengebied heeft op die manier een aanjaagfunctie voor ontwikkelingen, stelt hij. ‘Ze is essentieel om innovaties mogelijk te maken. Deze regio FoodValley heeft – door de agrariërs, de agribusinessbedrijven, Wageningen UR en andere onderwijsinstellingen – veel kennis, die de hele wereld over gaat en bijna niemand weet dat.’

Streekproducten

Van de Weerd tipte het eerder al aan. Op het platteland ziet hij een tweedeling ontstaan onder agrariërs. Naast degenen die inzetten op schaalvergroting ziet hij een groep die een nichemarkt zoekt in bijvoorbeeld streekproducten. Die laatste groep groeit behoorlijk, signaleert Van de Weerd. ‘In gemeente Ede met 400 agrariërs verdienen er al tientallen met streekproducten de kost en dat aantal stijgt nog steeds.’ Het evenement Ede Hoofdstad van de Smaak in 2014 was daarvoor een belangrijke aanjager.

Als wethouder nam Van de Weerd het initiatief om Ede in te schrijven voor de competitie om een jaar lang Hoofdstad van de Smaak te mogen zijn. Ede was toen al jaren actief in de FoodValley, het samenwerkingsverband van acht gemeenten in de Gelderse Vallei die de regio willen ontwikkelen tot het agrofoodcentrum van Europa voor kennis en innovaties in de voedingssector. ‘FoodValley was tot dan vooral een feestje van de grote bedrijven. Ik wilde food tastbaar maken voor de burger.’ Hij raakte geïnspireerd door een excursie stadslandbouw in New York. ‘Als het in zo’n stad met sociale problemen kan, moet het in Ede ook kunnen. In Hudson Valley wordt de stad met het platteland verbonden door een grote voedselmarkt, die zo’n 80.000 bezoekers trekt. Mensen tuinieren in stads- en groentetuinen. Ook zijn er obesitasprogramma’s voor scholen die verplicht zijn om een saladebar te hebben, die de gemeente vult. Zo worden mensen gestimuleerd om gezond te gaan eten.’ Van de Weerd was zo enthousiast, dat hij de andere FoodValley-gemeenten mee probeerde te krijgen voor Hoofdstad van de Smaak. Vanwege tijdgebrek was dat niet haalbaar, maar hij kreeg het college van Ede wel mee. ‘Zij vonden het een goed plan en toen werden we het ook nog.’

Bewustwording

Van de Weerd ziet in de maatschappij een beweging naar meer bewustwording van wat we eten. ‘De voedselketen moet daarin omschakelen, maar hoe organiseer je dat? Het kernteam van Hoofdstad van de Smaak is bijvoorbeeld met de plaatselijke Albert Heijn XL aan tafel gaan zitten om streekproducten in het schap te krijgen.’

Hoofdstad van de Smaak heeft veel in gang gezet in Ede. Bij de formatie van het nieuwe college van B&W kwam er een specifieke portefeuille voor food, de eerste in Nederland, en in juni heeft de gemeenteraad de Strategische Visie Food vastgesteld. En er is meer spin-off. ‘Er zijn diverse foodevenementen opgezet en fietsroutes uitgezet langs restaurants met streekproducten op het menu: Happen en Trappen. Hierdoor verbetert ook de beleving van het platteland. Het verbindt de maatschappij, de economie en het buitengebied met elkaar.’ Hoe bijzonder dit is, illustreert Van de Weerd met het Bennekomse bedrijf Food Inspiration met een gelijknamig magazine met inspirerende concepten, trends en ontwikkelingen op de horeca en foodservicemarkt. ‘Die mensen gaan de hele wereld over voor smaakbelevingen van bijzondere producten. We hebben hen een middag rondgeleid langs diverse bedrijven in de regio, zoals een zorgboerderij in Ede en een kaasboerderij in Lunteren. Aan het einde van de middag waren ze helemaal beduusd over wat de eigen regio biedt. Hun reactie: ‘Waarvoor wij de hele wereld over reizen om het te beleven, hebben we gewoon in onze achtertuin! En dat wisten we niet!’

TEKST TAMARA VAN TRICHT FOTO’S HANS DIJKSTRA / GAW.NL

CARRIÈRE

Breunis van de Weerd

Opleiding / Bosbouwtechnische School Apeldoorn, 1978; Middelbare Agrarische School Putten, 1981 en HBCS Bos- en Natuurbeheer, 1986

Werk / Van de Weerd startte als calculator/uitvoerder en groeide door als bedrijfsleider bij Vaarkamp (1986-1997). Bij Tonsel – later Drielanden – werkte hij als senior projectleider (1997-2001). Hij was van 1998-2010 heemraad bij voormalig Waterschap Vallei & Eem en SGP-Statenlid van de provincie Gelderland (2004-2007). Voor de provincie Gelderland werkte hij als gebiedsvoorzitter landbouwontwikkelingsgebied Gelderse Vallei (2007-2010). Naast deze werkzaamheden startte hij met een dag per week in 1996 groentechnisch adviesbureau De Slijpkruik. In 2010 werd hij SGP-wethouder in Ede (2010-2014) en sindsdien is hij fractievoorzitter. Ook begon hij weer een bedrijf, Breunis van de Weerd Consultant, een bureau op het gebied van aanbestedingen en werd hij in maart 2015 opnieuw Gelders SGP-Statenlid.

cyber
organisatie

beleid & beheer
geld & kwaliteit

*Cyber Adviseurs voor buitenruimte
maakt zichtbaar hoe uw organisatie
ervoor staat en ondersteunt met
glasheldere instrumenten.*

Benieuwd hoe? Bel (0172) 63 17 20
of mail naar info@cyber-adviseurs.nl

www.cyber-adviseurs.nl

Carrière maken in het groen!

Herenbos heeft banen op HBO én MBO niveau
Neem contact op met één van onze vestigingen of kijk op www.herenbos.nl

UITVOERDER // PROJECTLEIDER // CALCULATOR // WERKVOORBEREIDER // HOVENIER // VOORMAN // ETW'ER

Herenbos vestigingen
Arnhem 026 3764596
Almere 036 5232214
Schagen 0224 290190
Purmerend 0299 403484
Nieuw-Vennep 0252 622240
Zoetermeer 079 3162401

WWW.HERENBOS.NL

Van onderzoek naar oplossing

BODEM
WATER
FUNDERINGEN

WWW.WARECO.NL

Uw IT helemaal geregeld voor een vaste prijs

Ook uw bedrijf verdient een goed werkend computernetwerk dat 100% beschikbaar en veilig is. U wilt zich geen zorgen maken over de back-ups van bestanden en het managen van gebruikers. U heeft genoeg van de oplopende kosten van hardware, software en onderhoud van uw netwerk. U staat ervoor open om over te stappen op een beheerde totaaloplossing die afgestemd is op uw specifieke situatie, die u volledig ontzorgt, u zekerheid en veiligheid biedt en die gefundeerd is op innovatieve technologie met de garantie dat die altijd bij de tijd blijft.

Waarom Bokxing IT?

- Geen investeringskosten
- Vast maandelijks bedrag
- Groeit met uw bedrijf mee
- Bespaar tot 50%
- Duurzame keuze
- Al meer dan 10 jaar ervaring

Met Bokxing als IT-partner kunt u zich concentreren op de kern van uw bedrijfsactiviteiten. Bij Bokxing IT is uw computernetwerk in goede handen.

Kijk op www.bokxing-it.nl
of bel **088-0016400** voor meer informatie.

www.bokxing-it.nl

INGENIEUS & INNOVATIEF

Arjan Schenkel is nog maar zes jaar geleden afgestudeerd in Land- en Watermanagement. Toch heeft hij er al een aantal banen op zitten. Niet alleen in de cultuurtechnische maar ook in de agrarische sector.

‘Ons boerenavontuur in Duitsland was heel leerzaam’

Hoezo heb je gewerkt in de agrarische sector?

‘Tijdens mijn mbo-opleiding Land-, Water- en Milieubeheer en hbo-opleiding Land- en Watermanagement was ik tien jaar lang bedrijfsverzorger op een melkveehouderij. Tijdens mijn VBO-groenopleiding ben ik daar via een stage terechtgekomen. De werkzaamheden waren zeer divers, van de administratie tot het meewerken/begeleiden van de bouw van een nieuwe stal en het uitvoeren van loonwerk en grondverzet. En natuurlijk krijg je er te maken met ontwikkelingen in het landelijk gebied. Ik heb daar het hele boerenvak in de praktijk geleerd.’

Toch volgde je voor je opleiding studies in land- en watermanagement. Wat trok je daarin aan?

‘De cultuurtechniek. Het herinrichten van landelijk gebied vind ik mooi en bijvoorbeeld het werk wat waterschappen doen. De opleiding civiele techniek leek me te grijs, ik vind de combinatie van groen en grijs erg mooi en afwisselend.’

Na je studie ben je bij Arcadis in Assen gaan werken.

‘Toen ik begon was ik junior toezichthouder, samen met de directievoerder voerden wij directie op diverse bestekken. Een van de projecten waar ik aan mee heb gewerkt is de Onlanden, een gebied in de kop van Drenthe onder de rook van Groningen van ongeveer 2500 hectare waar waterberging, natuur en recreatieve voorzieningen zijn aangelegd. Na twee jaar besloot ik weer de agrarische sector in te gaan.’

Hoe dat zo?

‘Mijn vriendin en ik kregen een aanbieding om in Duitsland bedrijfsleider

te worden op een melkveebedrijf. Mijn vriendin heeft een agrarische opleiding afgerond (VHL Leeuwarden) en zij ondersteunde mij op het technisch-inhoudelijke deel, ik managede het geheel. We begonnen met 120 koeien en groeiden in één jaar naar 230 stuks melkvee. Doordat alle koeien worden aangekocht, hebben we vele diverse ups en downs met de vee-stapel gehad (Q-koorts). Binnen een aantal maanden hadden we het technisch goed op orde. Op een gegeven moment liep de samenwerking met de eigenaren slecht en mede gezien het ontbreken van toekomstperspectief en verschil van visie, besloten we te stoppen. Boeren is mooi werk, maar

als je 100 uren in de week werkt kun je het alleen met 100 procent overtuiging doen.’

Je kwam opnieuw bij Arcadis. Wat doe je nu precies?

‘Als projectleider bij de Divisie Water heb ik deels eigen projecten en bij de grotere projecten werk ik samen met senior projectleiders. Eén van mijn eigen projecten is het bedenken van technische oplossingen om het bezwijken van een aantal damwanden in het Fochteloërveen te voorkomen. Een ander erg leuk project is dat ik twee poldervissages heb verkocht, inclusief de advisering, levering en begeleiding tijdens de montage.’

In hoeverre zijn de vaardigheden die je in de melkveehouderij hebt opgedaan inzetbaar in je huidige werk?

‘Het ondernemerschap heb je ook nodig als projectleider. Procesmatig kunnen werken, overzicht kunnen houden en meerdere dingen gelijktijdig aan de gang kunnen houden, zijn belangrijke vaardigheden om het werk te doen. Verder weet ik heel goed wat er in een boer omgaat. Met onze werkzaamheden in het landelijk gebied kan ik daarop anticiperen.’

Blijft de landbouw nog lonken?

‘In principe wil ik wel in de cultuurtechnische sector blijven. Je weet natuurlijk nooit hoe het loopt. Wat misschien meespeelt is dat mijn vriendin en ik een boerderijtje hebben gekocht met wat grond en in juli een zoon hebben gekregen, waardoor je meer op een plek wilt blijven. We hebben van ons boerenavontuur in ieder geval geen spijt gehad.’

Naam Arjan Schenkel
Woonplaats Tolbert
Studie MBCS Land-, Water- en Milieubeheer, 2006; VHL Land- en Watermanagement, 2009
Functie Projectleider bij Arcadis

TEKST EDWIN VRIEZEN FOTO LISETTE SCHENKEL

PROGRAMMA

VVA Carrièredag

VRIJDAG 25 SEPTEMBER

THEMA

GROENE PARTICIPATIE IN STAD EN LAND

10.00 – 10.15 UUR
Woord van welkom door dagvoorzitter Wim Glaap, voorzitter van VVA Larenstein.

10.15 – 15.00 UUR
Carrièremarkt en Vacaturebord voor vacatures, stages en oproepen van werkzoekenden.

WORKSHOPS EN PRESENTATIES
10.30 – 11.30 UUR
'Natuurontwikkeling in openbaar groen'. De workshop wordt gegeven door Wilde Weelde.

11.00 – 12.00 UUR
'Hoe profileer je jezelf als 'groentje' in de huidige arbeidsmarkt?' De workshop wordt gegeven door Engineer.

11.30 – 12.30 UUR
'Kruip in de huid van de eindgebruiker'. De workshop wordt gegeven door Laura Rutgers van Antea Group.

13.00 – 14.30 UUR
'Natuur in de stad. Beleef de natuur op een onverwachte plaats'. De workshop wordt gegeven door Alina Salomon van WoesteLand.

13.30 – 14.30 UUR
'Participatiemaatschappij biedt kansen voor groene sector'. De lezing wordt gegeven door De Groenmakers.

14.00 – 15.00 UUR
'How to sell yourself in 30 seconds and leave people wanting more'. De workshop wordt gegeven door Young Expert Programmes.

14.00 – 15.00 UUR
'Word actief in de watersector!' De roadshow wordt gegeven door Het Nationaal Watertraineeship.

15.00 UUR
Prijsuitreiking VVA Carrièredag. Een dag Blokarten, vliegers en flyboarden voor 2 personen. Aangeboden door Van der Tol Hoveniers.

15.15 – 17.00 UUR
Opening Netwerkborrel door Wim Glaap, voorzitter van VVA Larenstein. De Netwerkborrel is bij lokaal 0 en wordt aangeboden door ingenieursbureau Eelerwoude.

17.00 UUR
Afsluiting VVA Carrièredag 2015.

DEELNEMENDE BEDRIJVEN EN INSTELLINGEN

‘Oncharmant duwtje van Bleker voelt nu heel erg fijn’

De Freelance Boswachter, zo noemt Martine Dubois haar bedrijf voor natuurconsultancy en publieksvoorlichting. Ze had zich nog niet ingeschreven bij de Kamer van Koophandel of de eerste opdracht diende zich al aan. Voor de vroege opstaanders onder ons: op zondagochtend is ze te beluisteren op Radio 5.

Hoed op, stoere kleding aan. Martine Dubois is een opvallende verschijning. Ze heeft afgesproken bij de kerk van Biddinghuizen, een baken in het Flevolandse polderlandschap. ‘Vanaf daar lopen we wel naar het bos’, zegt ze. Bos? ‘Ja, hier in Biddinghuizen is alles dichtbij’, lacht ze. Het past wel bij wat ze uitdraagt: mensen dicht bij de natuur en de natuur dicht bij de mens. Dat ze is gaan freelancen is met dank aan staatssecretaris Bleker. ‘In 2010 besloot hij dat natuur een overbodige luxe was. Staatsbosbeheer moest het maar gaan doen met 17 in plaats van 80 miljoen rijks subsidie. Dan begrijp je snel dat je kop rolt als je nog maar net bij Staatsbosbeheer werkt.’ Dubois had kort daarvoor haar vaste baan bij Natuurmonumenten opgezegd voor een tijdelijk contract als projectleider bij Staatsbosbeheer voor ‘een heel leuk project in Drenthe’. Het lag in de bedoeling dat ze daarna een beheerder op zou gaan volgen.

Beste keus

‘Het vaste dienstverband inruilen voor een tijdelijk contract is de beste keus die ik ooit heb gemaakt!’, zegt ze nu. ‘Vast klinkt zo veilig, maar ik kan het iedereen aanraden om in beweging te blijven, meerdere keukens vanbinnen te zien. In de natuurbranche was het tot voor kort vaak zo dat je als leerling-boswachter binnenkwam en tot je 65° bleef. Dat is niet goed voor het bedrijf en daarmee ook niet voor het doel van het bedrijf: natuurbeheer. Dat heb ik zelf ervaren bij Natuurmonumenten. Ik ging me vervelen en werd daardoor vervelend. Dat ik dit oncharmant duwtje van Bleker kreeg zodat ik als freelancer verder ben gegaan, voelt heel erg fijn.’

Ze startte met een spaarpotje om op te starten en in beeld te komen bij opdrachtgevers. ‘Ik ben bewust de social media

opgegaan – vooral mijn twee blogs hebben mij naamsbekendheid gegeven – en ik doe mee aan het project Nieuwe Natuur Flevoland van provincie Flevoland. In dit project konden burgers, bedrijven en organisaties ideeën inbrengen voor nieuwe natuur. Met mijn idee ben ik zelfs op Radio 1, in het *Algemeen Dagblad* en vakblad *De Levende*

Naam Martine Dubois
Bedrijf De Freelance Boswachter
Vestiging Biddinghuizen
Medewerkers geen
Opleiding MBCS, 1996; Basisjaar Theologie en algemene vorming Evangelische Hogeschool, 1997; VHL Bos- en Natuurbeheer, 2007

www.defreelanceboswachter.nl

Martine Dubois is actief op Twitter, LinkedIn en Facebook

Natuur gekomen. Mijn idee is: laat mensen een ‘vierkante meter’ natuur pachten, zodat ze zelf een stukje natuur krijgen en hier hun natuurhart kunnen volgen voor speelnatuur, hondennatuur, lezen-op-een-bankjennatuur, kunstnatuur, huttenbouwnatuur, eetnatuur, schoolnatuur, et cetera. Al deze ‘vierkante meters’ liggen zo dicht mogelijk tegen de woonkern aan, en beter zelfs, in de woonkern. Zo ontstaan in de directe leefomgeving natuurgebiedjes met een grote diversiteit en een hoge beleevingswaarde. En dat is belangrijk. Van natuur word je blij. Dat wil ik mensen graag aanbieden.’

Naamsbekendheid

Haar idee wordt nu uitgewerkt in business case. Dat is best wel kicken, vindt Dubois. Het levert geen inkomsten op, maar wel naamsbekendheid en ze kan haar visie ermee doorgeven, wat ze ook doet in haar radioprogramma’s bij Omroep Flevoland en de EO.

Hoe het begon bij de EO: Dubois zat in een live-uitzending. Tijdens een pauze met muziek zei ze tegen de presentator aan tafel: ‘Ik vind dat er meer natuurradio moet komen. Programma’s die natuur dicht bij de mens brengen.’ Dat vond die presentator nou ook. Hij schoof Dubois naar voren bij zijn meerdere. Zo rolde ze erin, deed een paar proefsessies en is nu elke zondagochtend tussen half 8 en 8 te horen bij Radio Nostalgie op Radio 5. ‘In mijn dorp word ik regelmatig erop aangesproken door ouderen: ‘Ik heb je weer gehoord op de radio. Ik heb ‘m altijd aanstaan hoor.’ Dat ik die groep aanspreek is helemaal oké. Ik probeer nu voet aan de grond te krijgen bij Omroep Max.’

Gelukkig door natuur

Dubois richt zich ook op kinderen. Een belangrijke tak in haar bedrijf is natuurles-

sen verzorgen voor basisscholen, waarin ze kinderen haar fascinatie voor natuur overbrengt. ‘Ik maak het klein, maak het aalbaar, zoals Marjolein Bastin dat doet met haar tekeningen. Op dezelfde manier wil ik schrijven, radio maken, schooleducatie geven.’ Waar blijft het echte ‘boswachteren’ waarnaar haar bedrijfsnaam verwijst? ‘Ik had ook gedacht: ik ga ad-interimwerk doen, vervanging voor zwangerschapsverloven en langdurig zieken, projectleiderschappen en dergelijke. Ik ben nogal breed inzetbaar. Ik ben begonnen als veldmedewerker, jaren boswachter en een aantal jaren beheerder en projectleider geweest. Maar het grappige is: de terreinbeherende organisaties komen niet. Misschien omdat ik nog geen tijd heb gehad om in die richting acquisitie te plegen. Ik zie honderden kansen, maar iets gaat pas groeien als je er aandacht aan besteedt. Toch ga ik graag aan de slag bij TBO’s. Dat zou ik hartstikke leuk vinden. Maar het komt zoals het komt. De bal rolt nu naar publieksvoorlichting, natuureducatie én stadsvogels. Huiszwaluwen zijn mijn specialiteit. Dit najaar begin ik voor Vogelbescherming Nederland een project om de best practices in huiszwaluwbescherming te introduceren.’

Reddingsactie huiszwaluw

Haar grote inzet voor huiszwaluwen startte met de renovatieplannen voor de jarenvijftigwijk waarin ze woont. ‘De dakgootsteunen zouden verdwijnen. Alles zou in trespaworden uitgevoerd. Ik dacht: maar aan dat gladde oppervlak kunnen mijn huiszwaluwen helemaal geen nesten maken. Ik raak ze kwijt en dat wil ik absoluut niet. Ze zijn zo grappig. Vanuit mijn bed zie ik hoe ze worden gevoerd. Ik ben in overleg gegaan met de woningbouwvereniging, gemeente en aannemer. Zo begon mijn reddingsactie,

het hele dorp uitgerold. In totaal zijn zo’n driehonderd kasten opgehangen. Ook zijn twee huiszwaluwtillen geplaatst, een soort duiventil maar dan met alleen dakranden waaraan zwaluwen zelf hun nest kunnen bouwen. Het is een Duitse vinding die ik naar Nederland heb gehaald. Er zijn er nu 140 in Nederland.’ Het project gaf haar de nodige spin-off en de bijnaam Zwaluwwrouw. Vogelbescherming Nederland vroeg haar bij de start van haar bedrijf om alle kennis over huiszwaluwbescherming in kaart te brengen, en dit najaar komt er een vervolg op.

De zorgen uit de familie- en vriendenkring of ze als freelancer wel de kost zou kunnen verdienen blijken onterecht. ‘Het gaat super. Het is een persoonlijke overwinning, ik ben heel happy dat ik mijn liefde voor de natuur continu kan uitdragen; datgene wat voor mij het belangrijkste is.’

TEKST RIA DUBBELDAM

Advertentie

BORGMAN | **BEHEER**
ADVIES

Toegewijd partner voor bos,
natuur en landschapsbeheer

- Bosontwikkeling
- Boomveiligheidscontrole
- Hout-biomassa oogst
- Flora & Faunachecks

(0317) 76 90 45

info@borgmanbeheer.nl
borgmanbeheer.nl

Het is een zeer ambitieus project. Tot 2027 steekt de provincie Noord-Brabant met het Groen Ontwikkelfonds Brabant 240 miljoen euro en ruim 2000 hectare ruilgrond in het volledig realiseren van het Natuurnetwerk op haar grondgebied. Diverse landschappelijke organisaties zien nu hun doelen bereikt worden. VVA organiseert op vrijdag 9 oktober een excursie naar een deel van het Natuurnetwerk: voorbeeldproject Dommeldal-De Hogt bij Brainport Eindhoven.

Noord-Brabant steekt 240 miljoen in voltooiing Natuurnetwerk

Dommeldal-De Hogt voor de realisatie van het Brabants Natuurnetwerk met Essentgelden

VVA-lid Hans van de Wiel van provincie Noord-Brabant schetst de context van wat de excursie-deelnemers gaan zien. ‘In 2012 bezuinigde het Rijk fors op de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), wat we tegenwoordig het Nationale Natuurnetwerk noemen. De provincie nam zich voor het Natuurnetwerk toch volledig te voltooien. In 2014 stelden verschillende overheden, terreinbeherende organisaties en belangengroepen daarom een manifest op. Vanuit het manifest werd vervolgens de Werkeenheden Brabants Natuurnetwerk opgezet. Deze bestaat uit een groep afgevaardigden van alle manifestpartners.’

Van de Wiel is één van hen en begeleidt namens de provincie de uitvoerende partijen bij de realisatie van natuur door het opzetten van netwerken en het voorbereiden van subsidieaanvragen. De 240 miljoen euro is afkomstig van de Essentgelden die nog op de plank lagen. Samen met alle andere gereserveerde middelen voor de EHS en ecologische verbindingzones (EVZ's) is dit in een aparte BV gestopt: het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). De provincie verstrekt uit dit fonds subsidie voor grondverwerving, functiewijziging en inrichting van natuur. In 2027 moet het Brabants Natuurnetwerk klaar

zijn en wordt het fonds opgeheven.

Vrijwilligheid

Zo'n stevige aanpak en hoge ambitie lijken alleen voor grote organisaties bedoeld, maar Van de Wiel legt uit dat ook kleine partijen en particulieren mee kunnen doen. ‘Vroeger financierden we alleen de grote terreinbeheerders, maar inmiddels staat het fonds open voor iedereen die aan de Brabantse natuur wil werken in het Natuurnetwerk en de EVZ's. Iedereen met ideeën behalve het Rijk kan een beroep op ons doen. Alles gebeurt op vrijwillige basis.’ Naast subsidies verstrekt het GOB groene leningen en garantstellingen. ‘Vaak hebben partijen dat liever dan een subsidie vanwege de verplichtingen, die daaraan verbonden zijn’, vult hij aan. Er zijn inmiddels 10 tot 15 beschikkingen afgegeven variërend van projecten van 0,5 hectare tot zo'n 40 à 50 hectare. Dommeldal-De Hogt bij Brainport Eindhoven, een gebied van 300 hectare, is in voorbereiding. Naast dit project wachten nog circa 10 tot 15 projecten op een beschikking en zitten er zo'n 75 projecten in portefeuille. ‘De grote projecten zijn de gebiedsimpuls rond de

N69 en de natuurrealisatie van De Groote Peel, Maashorst en Het Groene Woud. Er zijn maar weinig plekken in de EHS, waar we niet bezig zijn’, verduidelijkt Van de Wiel.

Opknippen

Op de vragen hoe de gelden worden toegekend en of er voldoende beschikbaar is, is Van de Wiel duidelijk: ‘Alles wat voorbijkomt en voldoet aan de eisen krijgt geld. Achteraf bekijken we wat er overblijft of tekort is. De 240 miljoen euro zou genoeg moeten zijn, maar dat is vooral afhankelijk van de grondmarkt. Dit komt omdat de berekeningen zijn gebaseerd op taxaties.’ Dit is ook de reden, dat het GOB subsidie geeft voor slechts drie jaar met de mogelijkheid tot twee keer een verlenging van drie jaar. ‘Voor de grote projecten, zoals bij Dommeldal-De Hogt, die in een jaar of negen gerealiseerd worden, adviseren we dan ook om het plan op te knippen in fasen.’

Gezamenlijke belangen

Bij het project werken de gemeenten Eindhoven, Veldhoven en Waalre samen met waterschap De Dommel, waterleidingbedrijf Brabant Water, de plaatselijke ZLTO en de beoogde

eindbeheerder Vereniging Natuurnetwerk, Slow Lane, uitbreiding van Waalre, landbouwkundige structuurversterking en recreatieve ontsluiting. Hierbij sluiten de High Tech Campus (HTC) Eindhoven en het bedrijf ASML in Veldhoven zich aan. ‘Het is een krachtig concept met Brainport Eindhoven waar verbinden, ontsluiten en samenwerken centraal staan. HTC en ASML willen graag aanhaken op een nieuwe fietsverbinding tussen Eindhoven, Veldhoven en Waalre; de zogeheten Slow Lane. Hun behoefte is om de medewerkers een fijn werkklimaat te bieden met een groene uitstraling’, aldus Van de Wiel. Zo heeft iedereen zijn behoeftes: EHS, waterberging, gronden beschikbaar houden en uitbreiding van bebouwing. Al deze belangen komen samen. Met elkaar ontwikkelen de partners een totaalplan voor de volledige

realisatie van het Natuurnetwerk, Slow Lane, uitbreiding van Waalre, landbouwkundige structuurversterking en recreatief medegebruik. ‘Iedereen wil zijn deel ontwikkeld zien; het GOB kijkt voor de financiering alleen naar het stuk Natuurnetwerk’, stelt hij.

Natuurrealisatie

Wandelend van de High Tech Campus naar en door het gebied Dommeldal-De Hogt maakt Van de Wiel je nu al enthousiast voor de excursie. Aan de hand van een kaart van het plangebied licht hij de plannen kort toe. ‘Knooppunt De Hogt was lange tijd bekend om zijn files. Om deze te verminderen is het knooppunt in de afgelopen jaren uitgebreid. Hiervoor was natuurcompensatie nodig.’ Wijzend op de kaart, vertelt hij verder: ‘Vlak langs de Dommel

is al 10 hectare natuur en landschap als compensatie ingericht. Iets verder van de Dommel liggen nog landbouwpercelen van waterleidingbedrijf Brabant Water, die op termijn nog van functie veranderen. De percelen die in eigendom zijn van de partners, hoeven natuurlijk niet verworven te worden. De meeste percelen, waar nog natuur gerealiseerd moet worden, zijn echter particulier. De particuliere eigenaren willen over het algemeen wel meewerken. De versterking van de landbouwkundige structuur doet namelijk ook veel voor de leefbaarheid. Zo wordt een landbouwperceel voor een boer dichterbij zijn boerderij gehaald en overlast in het dorp weggehaald.’

Benieuwd naar het gebied en de verdere plannen? Bezoek dan de VVA-excursie Natuurontwikke-

ling Eindhoven op vrijdag 9 oktober, die in het teken staat van het Groen Ontwikkelfonds Brabant en het natuurproject Dommeldal-De Hogt. Hans van de Wiel, medewerker Werkeenheden Brabants Natuurnetwerk namens provincie Noord-Brabant, legt uit wat er allemaal bij komt kijken en neemt je mee het gebied in. De excursie is gratis voor VVA-leden, pasafgestudeerden en studenten in de afstudeerfase. Andere geïnteresseerden kunnen mee voor 25 euro. Aanmelden kan via info@vva-larenstein.nl of bel 026-3695725.

TEKST TAMARA VAN TRICHT

EN EDWIN VRIEZEN

FOTO TAMARA VAN TRICHT

De ingenieurs van de buitenruimte

Hoog tijd dat de groene, blauwe en grijze branche talent gaat scouten

De excellente student wordt steeds eerder benaderd en gescout. In de wereld van de ICT en het recht is het gebruikelijk om al tijdens de studie die studenten te spotten en eruit te pikken en hen vroegtijdig al een baan te bieden. Juist om die reden bieden bedrijven masterclasses, studiebegeleiding of gastdocentschappen aan. Is dit ook een tendens in de groene, blauwe en grijze branche? Zo nee, waarom gebeurt dit nog niet? Wordt het niet eens tijd of is het een ongewenste ontwikkeling?

Reacties

Steven Brink
Tuin- en Landschapsinrichting, 2005
Zelfstandig landschapsontwerper

‘Het scouten van talent gebeurt in onze branche naar mijn idee veel te weinig. Een gemiste kans! Aan het begin van mijn studie op Larenstein werden ouderejaars studenten nog wel gescout, maar dat is tijdens mijn studie flink afgenomen. Pas als er veel werk in een bepaalde branche is en er schaarste in goede beschikbare mensen ontstaat, wordt het mijns inziens interessant voor bedrijven om studenten te scouten. Op die manier kun je de excellente student eerder spotten en aan je binden. Er zou wat mij betreft al tijdens

de studie meer competitie ingebracht kunnen worden. **Geen ‘Holland’s Got Talent’, maar ‘Larenstein’s Got Talent’. Hieraan kan een prijs worden verbonden, waarmee studenten zich verder kunnen onderscheiden.** Bijvoorbeeld een lidmaatschap op een vakblad naar keuze, een werksessie of korte stage bij een gerenommeerd architectenbureau. Op die manier kan de opleiding haar studenten extra stimuleren en kansen bieden.’

Hans Dorenbosch
Bos- en Natuurbeheer, 1989
Rentmeester bij Kendes
Rentmeesters & Adviseurs BV

‘Het is helaas binnen de groene, blauwe en grijze branche (nog) geen goede dagelijkse praktijk om zogenaamde ‘high potentials’ al tijdens hun studietijd te lokaliseren, te interesseren, te binden en te boeien. Hierdoor laten bedrijven kans liggen om een belangrijke impuls te geven aan de kwaliteit en diversiteit van hun organisatie en dienstverlening. Het vroegtijdig herkennen van kwaliteit in de arbeidsmarkt is essentieel omdat dit in belangrijke mate bijdraagt aan het onderscheidend vermogen

van het bedrijf in de markt en daarmee aan de continuïteit. **Alleen al uit marktstrategische overwegingen zouden vooral middelgrote en grote bedrijven capaciteit vrij moeten maken om deze ‘high potentials’ te leren kennen.** Dit kan bijvoorbeeld door het geven van gastcolleges of het begeleiden van studenten met kennis en ervaring bij studieopdrachten en (afstudeer)stages. Het komt de continuïteit van bedrijven ten goede.’

Eke Vos-Heikens
Tuin- en Landschapsinrichting, 1978
Senior adviseur programmamanagement Recreatie en Toerisme bij gemeente Bodegraven-Reeuwijk

‘In de ontwikkeling naar een duurzame en leefbare wereld moet steeds nauwkeuriger worden omgegaan met de ruimte. Met de openbare ruimte in het bijzonder. Met kennis van zaken. Vakkennis! Om het vak in praktijk te brengen is niet alleen een inhoudelijk volledige, brede opleiding noodzakelijk, maar moeten studenten vroegtijdig contact met de praktijk hebben, behoeften voelen en kennis geven. Dus weg bescheidenheid en op naar buiten! We zijn en worden allround opgeleid en durven beslissingen te nemen, zijn gewend om integraal te denken. **Scouts zijn dus zeer welkom, maar we**

gaan niet weg voor we klaar zijn! Geef de studenten de tijd om ‘groot’ te worden. Bedrijven mogen scouts sturen! Wij stralen niet alleen in het groen, blauw en grijs, maar zijn ook bekwaam in organisatie en belangenafweging. De tijd van schoffelen is voorbij. Laten we gaan harken en zaaien!’

George Borgman
MBCS Bosbouw, 1980
Projectleider Bosbeheer bij Borgman Beheer Advies

‘In mijn dagelijkse praktijk scouten we regelmatig. We kijken om ons heen en zoeken talenten. Soms speuren we naar talenten en soms komen talentvolle jonge vakgenoten zomaar op ons spoor. De tendens om te speuren naar talentvolle jonge vakgenoten is een oud BCS-principe. Ik heb dat vanuit de toenmalige Bosbouw en Cultuurtechnische School meegekregen van de legendarische Maas Rozenboom. Uitmuntende stagiairs maken vaak een grote kans om bij ons aan de slag te gaan, doordat ze hun capaciteiten kunnen tonen en deze kunnen combineren met onze opdrachten.

Werving van talenten in de groene tak is zeer belangrijk om het kwaliteitsniveau van onze branche te verbeteren, de innovatieve kracht te versterken en ook binnen je eigen bedrijf met topkwaliteit te kunnen werken. **Vanuit deze beleving vind ik het ook uitermate belangrijk dat wij als vakmensen goed contact met het onderwijs hebben en een actieve bijdrage kunnen leveren in de vorm van gastlessen en vakexcursies.** Voor ons als ‘oudere’ vakgenoten ligt er ook een morele plicht om aankomende vakgenoten te stimuleren en te begeleiden naar de dagelijkse praktijk.’

Keimpe Sinnema
Land- en Watermanagement, 1976
Account Manager and Manager International Affairs bij Waterschap Groot Salland

‘Ook onze branche krijgt te maken met de algemene tendens van vergrijzing en daarmee de noodzaak om jonge talenten aan te trekken. En deze zullen schaars zijn. Bij veel bedrijven en zeker bij waterschappen gaan in de komende jaren veel mensen vertrekken. De waterschappen spelen hier op in door op verschillende niveaus contacten met onderwijsinstellingen te onderhouden en gastlessen, stages en afstudeerplekken aan te bieden. Er is een traineeprogramma waarin jonge talenten ervaring op kunnen doen en zojuist las ik dat het Wetterskip Fryslan vijf studiebeurzen uit-

reikt aan mbo-, hbo- en wo-studenten. Ook internationaal wordt het werk in de Nederlandse watersector gepromoot door deelname aan programma’s zoals Wetskills en YEP (Young Expert Programmes Water). **De watersector heeft te kampen met een laag bewustzijn van het belang van water en het is zeker nodig om nieuwe talenten tijdig te benaderen.** Hoog tijd dus om talenten voor onze branche te scouten.’

Kees Flier
MBO Bosbouw, 1991
Boomtechnisch adviseur bij Tree-O-Logic

‘Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, is het spreekwoord. Met andere woorden: wie de juiste student weet te scouten is bezig met de toekomst van zijn bedrijf(sontwikkeling). De hedendaagse praktijk ligt veelal wat genuanceerder. Veel instroom bij bedrijven vindt plaats via bestaande contacten. **De student is weinig in beeld bij veel bedrijven.** Tegenwoordig stuurt een student meestal een prikkelarm mailtje met de vraag of er een stageplaats beschikbaar is, waarbij het cv gelijk als bijlage meegestuurd wordt. Voor een bedrijf heel makkelijk om als men erg druk is via ‘beantwoorden’ aan te

geven dat een stageplek niet aanwezig is, of helemaal niet te reageren en tot de orde van de dag over te gaan. Terwijl er voor beide partijen enorme kansen liggen! Voor een bedrijf dat stevig in het werk zit en vanwege grote werkdruk aan het uitwerken van nieuwe ideeën niet of onvolgende toekomst, zou het aanbieden van een stageplek wel eens een eyeopener kunnen zijn.’

WORD NU VVA-LID

DE BESTE CLUB VOOR JE CARRIÈRE

- Vergroot je **CARRIEREKANSEN** samen met VVA door activiteiten als Carrièredagen en het plaatsen van een gratis banenoproep in VVA Magazine.
- Breid je **NETWERK** uit met meer dan 3.500 studiegenoten. Steeds meer mensen vinden een baan via het netwerk en social media. VVA Larenstein heeft een LinkedIngroep met meer dan 2100 vakgenoten en organiseert regelmatig Netwerkevents.
- Houd je **VAKKENNIS** bij via VVA Magazine, website, nieuwsbrief, workshops, excursies enzovoort.

Wie zich aanmeldt ontvangt korting op een vaktijdschrift naar keuze:

- Landwerk 40,- ipv 45,-
- Vakblad NBL 42,- i.p.v. 50,-
- Blauwe Kamer 1 nr. gratis
- Vakblad Groen 1e jaar 32,00
- Pig Business 1/4 jaar gratis abonnement
- Melkvee Magazine 1/4 jaar gratis abonnement
- Akker Magazine 1/4 jaar gratis abonnement
- VORK 1 gratis exemplaar
- Stadswerk 1e jaar 40,- i.p.v. 82,50
- Tuin en Landschap 1e kwartaal gratis
- Zuivelzicht 1e jaar gratis
- Land en Water 1e jaar gratis

→ Meld je aan via www.vva-larenstein.nl

ALUMNIVERENIGING VAN HOGESCHOOL VAN HALL LARENSTEIN EN HELICON MBO VELP

Groepsactiviteiten
Terreininrichting | Bestrating en Riolering
Binnenbeplanting | Boomverzorging
Daktuinen en Vegetiedaken | Onderhoud
en Beheer | Design & Construct

Groen op hoog niveau

Ontwikkel jezelf tijdens je stageperiode bij Dé duurzaamste hovenier van Nederland. Meer weten? We spreken je graag op de carrièredag.

Vestigingen in de regio's Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht
T (020) 667 77 77 | E info@vandertolbv.nl | www.vandertolbv.nl

VVA 110 JAAR

Jaarcongres, ALV en VVA-jubileumfeest op één dag

Het lustrumfeest in 1955.

'Het Jaarcongres is een van de eerste zichtbare uitingen van een intensievere samenwerking tussen Hogeschool VHL en de alumniverenigingen Aristaeus en VVA', legt VVA-voorzitter Wim Glaap uit. 'De contouren van de dag worden langzamerhand zichtbaar. Het belooft een inhoudelijk interessante dag te worden met veel netwerkgelegenheid voor de hele sector: het bedrijfsleven, het onderwijs, alumni, et cetera.' Het Jaarcongres wordt bij Hogeschool VHL in Velp gehouden en start met een ontvangst om 9:30 uur en vervolgens een plenair welkom door de VVA-voorzitter. Er zijn zes zalen gereserveerd voor inleidingen over actuele thema's. De VVA organiseert de

sprekers met een Velpse achtergrond in Land- en Watermanagement, Bos- en Natuurbeheer en Tuin- en Landschapsinrichting (zie onderstaand overzicht). Zusterorganisatie Aristaeus doet datzelfde voor Management van de Leefomgeving, Kust- en Zee-management en Diermanagement. Deze lezingen worden nog bekend gemaakt. Aan het Jaarcongres kunnen 350 personen deelnemen. Voor deelname is het aantrekkelijk om VVA-lid te zijn. Leden kunnen zich inschrijven voor €100,- en niet-leden betalen €200,-. De komende tijd informeert de VVA u op diverse manieren over de precieze inhoud, opgave en andere zaken rondom het Jaarcongres.

ALV en VVA-jubileum
Omdat er toch al veel leden op het Jaarcongres zijn, is besloten aansluitend de halfjaarlijkse ALV te organiseren. Maar het is vooral een mooie gelegenheid om uit te pakken met een feest in de avond. Want de VVA bestaat 110 jaar (zie ook pagina 7). De 26^e november wordt zo een dag om niet te vergeten. 'Het feest begint met een lopend buffet en daarna is er een bijzonder programma', licht Glaap toe. Er zijn veel ideeën, maar bij het ter perse gaan van VVA Magazine stond het programma nog niet vast. Dus ook voor dit programmaonderdeel geldt: houd de VVA-communicatie in de gaten.

Het belooft een bijzondere dag te worden op 26 november. Dan vindt het Jaarcongres van Hogeschool VHL en de alumniverenigingen Aristaeus en VVA Larenstein plaats. De VVA maakt tevens gebruik van de gelegenheid om aansluitend haar ALV te houden en het 110-jarig bestaan te vieren.

Agenda ALV 26 november 2015

Ontvangst: 16.50 uur.
Aanvang vergadering: 17.00 uur.

1. Opening
2. Vaststellen agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Moment van stilte voor onze overleden leden
5. Samenwerking VHL, SAV, Aristaeus
6. Korte pauze
7. Financiën
  - Begroting 2016
  - Instellen nieuwe kascommissie
  - Contributieverhoging
8. Bestuurszaken
  - Media
  - Huishoudelijk Reglement
9. Activiteiten 2016
10. Concept notulen ALV 24 april 2015
11. Rondvraag
12. Sluiting

Jaarcongres 2015			Kapel: LMW	zaal 1: BNB	zaal 2: T&L
09:30	10:00	ontvangst			
10:00	10:20	plenair welkom			
10:30	11:20	ronde 1	Aanbestedingswet 2016	Schaarste grondgebruik/ grondstoffen	Stadslandbouw
11:30	12:20	ronde 2	DTRF, gras in Nederland	Water op Maatprojecten	Chemvrij beheer openbare ruimte
12:20	13:20	lunch			
13:30	14:20	ronde 3	Ruimtelijke adaptatie	Bossen van 2025	Dak- en gevelgroen
14:30	15:20	ronde 4	Meerlaagse waterveiligheid	Natuurwet	Leefbaarheid en bevolkingskrimp
15:30	15:45	afsluiting			
15:30	17:00	netwerken en borrel			
VVA-activiteiten					
17:00	18:30	najaars-ALV			
18:30	00:00	110 jaar VVA Larenstein			

Gebiedsinrichting
Water & Veiligheid
Infrastructuur

www.bwz-ingenieurs.nl

Van Pallandtlaan 10 | 6998 AW | Laag-Keppel
Tel 0314-642221
Mail info@foreestgroenconsult.nl

Advies | Beleid | Beheer
Onderzoek

Bomen | Groen | Flora
Fauna | Bos | Stad
Landschap

www.foreestgroenconsult.nl

Zie ook onze speciale sites:
www.vogelwering.eu en www.kastanjezorg.nl

ONTDEK JOUW TOEKOMST BIJ RPS!

We zijn geïnteresseerd in ingenieurs.
Gedreven en getalenteerd. Jij?

Laat ook jouw ambitie groeien
met die van RPS.

Bezoek ons op RPS.nl

rps.nl

Detachering
Werving & Selectie

Ecologie

Rentmeesterij

Ruimtelijke ordening

Plattelandontwikkeling

Landschapsarchitectuur

Hydrologie

Cultuurtechniek

Erfgoed

www.vanbuiten.nl

verbindt mens en werk

Stapelning van functies in het Reggedal

Een 25-tal fietsers genieten op de eerste tropische dag van het jaar op 5 juni van beken, heuvels, bossen en boerderijen in de gemeente Hellendoorn. Het zijn de deelnemers aan de VVA-excursie over Reggeherstelprojecten. Spelende kinderen in de meanderende rivier vrijwel tussen de koeien maken dit plaatje compleet.

We worden welkom geheten op het melkveebedrijf (450 koeien) van de familie Kloosterman, dat in 2010 gestart is in dit ‘landbouwontwikkelingsgebied’. De bedrijfsverplaatsing is mede het resultaat van de Reggeherstelprojecten. Ze laten hun moderne, in het landschap ingepaste bedrijf zien, waar ze educatie combineren met natuurbeheer en optimalisatie van productiemiddelen. Evert Dijk (Landschap Overijssel), Ben Ordelmans (waterschap Vechtstromen) en Johan ten Dam (gemeente Hellendoorn) geven een presentatie over natuurontwikkeling en waterbeheer in oostelijk Nederland en meer specifiek dit deel van de Regge. Gedriegen stralen ze uit waar het om gaat; ‘samen werken’ en vanuit de nuchtere Twentse kijk: oppakken, aanpakken en doorpakken.

In 1998 stelde het toenmalige waterschap Regge en Dinkel de Reggevisie vast. De naam Regge komt van ‘Rigare’ wat overstroomden betekent. Dat overstroomden kon de Regge al bijna honderd jaar niet meer. Door normalisatie sinds 1900 is de rivier van circa 70 tot een

De fietstocht langs een aantal Reggedalprojecten.

kleine 50 kilometer ‘rechtgetrokken’. De aanvankelijke gedachte – verbetering voor de landbouw (geen overstromingen, minder moerassen) – leidde tot meer compartimentering en ‘dood water’. De bevolking keerde de vervuilde rivier de rug toe. Onwillekeurig doemt de vergelijking op met wat China met haar rivieren zoals de Mekong aan het doen is.

De Reggevisie gaat uit van een ‘veerkrachtig’ systeem, waarbij

een stapeling van functies als waterberging, natuur, landbouw en recreatie mogelijk is. Bijna tien jaar geleden zijn vanuit deze visie projecten gestart om kansen te benutten. Daardoor is de aanvankelijke weerstand en scepsis omgeslagen in enthousiasme. Inmiddels zijn al vijftien projecten uitgevoerd. De bevolking omarmt de rivier en is vooral trots op het gebied. De otter is inmiddels gesignaleerd! Door vrijwillige kavelruil en

bedrijfsverplaatsing is ruimte ontstaan voor zowel de Regge als voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Onderhandelingen met Rijkswaterstaat over natuurcompensatie vanuit het ‘combiplan Nijverdal’ (reconstructie N35/spoorlijn) heeft geresulteerd in een natte ecologische verbinding ter plaatse en natuurcompensatie verdeeld over het gebied. Voor het Reggedal betekent dit een betere waterveiligheid en -kwaliteit in combinatie met hoge natuurwaarden. De crux was het samenwerken aan tafel; op zoek naar elkaar. Een mooi voorbeeld is het inschakelen van agrariërs bij het beheer, zo ontstaat betrokkenheid. Kloosterman: ‘Het is wennen maar ook rustgevend om natuurbeheer te doen.’ Dit levert een grijs op het gezicht van de landschapsbeheerder en een klop op de schouder op.

TEKST EN FOTO DANNY WITTE

inschrijvingsprijs af en verstrekten een rekenvergoeding. Een presentatie was onderdeel van de aanbesteding. De gemeente selecteerde volgens het knock-out systeem. Vijf partijen zijn benaderd. Uiteindelijk werd de aanbesteding gegund aan Hoek Hoveniers. De komende twee jaar verzorgt het bedrijf het onderhoud samen met de gemeente en betrokkenen, actieve burgers verenigd in Stichting Dakpark (zie VVA Magazine 2). Het hoveniersbedrijf zet burgers in bij het onderhoud en geeft daarmee de gewenste participatie vorm. De burgers houden ook toezicht en ontplooiën initiatieven. Om dit alles goed te laten verlopen

heeft de hovenier o.a. een participatietolk – verbinder tussen aannemer en bewoners, en bewoners onderling – ingezet. De burgers doen onderhoudswerk dat ze leuk vinden, waar ze kennis van hebben en/of dat ze fysiek aankunnen. De rest doet de aannemer. Elke week worden de werkzaamheden afgestemd, zodat de hovenier aan de prestatieverplichting van de gemeente kan voldoen. De SROI-verplichting (social return on investment) als onderdeel van de opdracht, mag de hovenier inzetten binnen zijn gehele werkareaal, dus ook buiten Rotterdam. De gemeente vraagt hiervan wekelijks een rapport. De hovenier belooft de zinzet van de burgers via een puntensysteem. Voor de punten kunnen de mensen bijvoorbeeld cursussen volgen of werkkleding krijgen en evenementen organiseren. Als onderdeel van het participatieplan geeft de hovenier voorlichting (via Facebook) en organiseert gezamenlijke doe-dagen.

Na de lezing wandelden de excursiedeelnemers in twee groepen onder leiding van de participatietolk, een vrijwilliger van Stichting Dakpark en de stadsboer van “Uit je eigen tuin” over het Dakpark en de Voedseltuin. Om af te sluiten met een gezellige borrel.

TEKST MARIKA KERSTENS
FOTO'S TAMARA VAN TRICHT
EN MARTIN LENFERINK

AGENDA

25 september
VVA Carrièredag
Bedrijvenmarkt en inspirerende workshops.

26 november
Jaarcongres, najaars-ALV en VVA 110 jaar
Meer informatie zie pagina 22.

VVA-excursies

Aanmelding bij het VVA-bureau, info@vva-larenstein.nl of 026-3695725. Geef aan voor welke excursie je je opgeeft en met hoeveel personen je komt. VVA-leden kosteloos, niet-leden 25 euro.

9 oktober
Natuurontwikkeling Eindhoven
Hans van de Wiel van Noord-Brabant neemt ons mee naar Dommeldal-de Hogt. We krijgen toelichting over de uitrol van het Groenontwikkelfonds (pag. 16).

20 november
Zandmotor Ter Heide
Uniek kustverdedigingswerk, waarbij de natuur zelf het werk doet. Het door zeestroming verspreide zand zorgt voor breedere stranden bij Den Haag.

VHL Trainingen & Cursussen

Meer informatie: 026-3695640, info@hogeschoolvhl.nl, www.hogeschoolvhl.nl/TenC

start 3 november
Stedelijk Water
Cursus klimaatbestendige inrichting van stedelijk gebied.

start 5 november
Professioneel Project- en Procesmanagement
Masteropleiding. Na afronding ben je in staat leiding te geven aan complexe projecten en effectief sturing te geven aan processen.

start 9 november
Grondwaterhydrologie en bronbemaling
De cursus behandelt methoden die de doorlatendheid van de bodem kwantitatief bepalen.

start 17 november
Geo-informatica
Het verwerven van de kennis en vaardigheden die nodig zijn om dit in je werk toe te passen, is de kern van deze post-hbo deeltijdopleiding.

Advertentie

WERKEN BIJ GROENADVIES AMSTERDAM?

Je bent niet bang om een inspectiekuil te graven?

En in staat een goed rapport te schrijven?

Kom praten over je toekomst!

Onze drempel is laag, de lat ligt hoog.

BETROKKEN

FLEXIBEL

DOELGERICHT

BETROUWBAAR

www.groenadviesamsterdam.nl
info@groenadviesamsterdam.nl

Wij zoeken kansen

Vince Ronde

Bos- en Natuurbeheer

Na vier mooie studiejaren bij VHL is het zover: met mijn BNB-diploma op zak op zoek naar een mooie baan. Als buitenmens sta ik het liefst met mijn camera en veldgids in de natuur. Om onderzoek te doen naar flora en fauna. Dankzij mijn communicatieve en sociale vaardigheden kan ik de resultaten prima vertalen naar een opdrachtgever. Met behulp van Arcgis maak ik vervolgens duidelijke kaarten om de resultaten in beeld te brengen. Doordat ik in het bezit ben van een vaarbewijs, rijbewijs, eigen auto en basiskennis heb van meerdere soortgroepen ben ik breed inzetbaar. Indien

nodig ben ik uiteraard bereid om voor mijn nieuwe baan bijscholing te volgen. Mijn cv is te vinden op LinkedIn. Daarnaast vertel ik u graag meer over wie ik ben en wat ik voor uw bedrijf kan betekenen. Vince Ronde, 31 jaar, 06-55376523, vince.ronde@gmail.com

Anouk Steinvooort

Tuin- en Landschapsinrichting

Zoekt u een gedreven en leergierig persoon met veel affiniteit voor de groene buitenruimte? Zoek dan niet langer! Afgestudeerd aan VHL in Management Buitenruimte ben ik op zoek naar een fulltime baan die bij me past. Ik heb ervaring opgedaan bij diverse adviesbureaus en gewerkt aan bijvoorbeeld

een participatieproject en historisch onderzoek van een landgoed. Voor mijn afstuderen heb ik voor Kroondomein Het Loo een inrichtings- en beheerplan geschreven. Ik houd van afwisseling en wordt graag uitgedaagd. Een functie waarbij ik aan verschillende projecten werk zou ik dan ook graag terug zien in mijn toekomstige baan. Meer informatie is te vinden op mijn LinkedIn. Ben ik degene die u zoekt of wilt u meer van mij weten, neem dan contact op via 06-33835956 of anouksteinvoorte@gmail.com

landschapontwikkeling

zand- en grindwinning

hoogwaterbescherming

en nieuwe natuur

grondstof voor ontwikkeling

Dekker

De Dekker Groep houdt zich al 100 jaar bezig met het winnen van bouwgrondstoffen langs de rivieren van Nederland. Tal van mooie natuurgebieden zijn hier het resultaat van. Maatschappelijk verantwoord landschapen ontwikkelen is dan ook de missie van onze afdeling landschapontwikkeling met als eindresultaat; verantwoord gewonnen grondstoffen, nieuwe natuur en hoogwaterbescherming.

landschapontwikkeling

grondstoffen

betonwaren

handel en logistiek

www.dekkergroep.nl

Waar of niet waar?

nieuwe baan

Wanneer je op zoek bent naar een baan kom je er niet onder uit: solliciteren. Je volgt alle tips uit je omgeving zo goed mogelijk op, want je wilt natuurlijk wel uitgenodigd worden voor een gesprek over die droombaan!

Maar zijn al die goedbedoelde tips van vrienden en familie wel waar? Als werving- en selectiebureau helpt Aatop Milieu & Ruimte je graag op weg met de meest voorkomende tips.

Vooraf bellen vergroot je kans op een baan

Gedeeltelijk waar Het is niet zo dat, zoals vaak wordt gezegd, je naam wordt opgeschreven zodat jouw cv en brief beter bekeken worden. Wel kan je op deze manier alvast een positieve indruk maken en in je brief refereren aan het gesprek. Bel wel alleen als je relevante vragen hebt. "Hoeveel vakantiedagen krijg ik?" is hier geen voorbeeld van.

Je sollicitatie hoeft niet creatief te zijn om op te vallen

Waar Soms worden er hele knutselpakketten opgestuurd als sollicitatie. Nuttig als je solliciteert op een creatieve functie, maar in onze sector is dat nergens voor nodig. Daarbij kan het soms rommelig overkomen. Bij Aatop Milieu & Ruimte kijken we met evenveel aandacht naar alle cv's. Richt je dus liever op de inhoud en vergeet niet ook je stages te benoemen.

Je brief is het allerbelangrijkste deel van je sollicitatie

Niet waar Hoewel je waarschijnlijk het grootste gedeelte van je tijd bezig bent met het maken van een brief, wordt daar vaak vluchtig naar gekeken. Zorg daarom voor een korte en bondige brief. Het belangrijkste document van je sollicitatie is het cv. Zorg dus dat deze volledig is, zodat wij bij Aatop Milieu & Ruimte een goed beeld van jou als persoon kunnen vormen.

Beter veel te vroeg dan te laat

Niet waar Te laat komen is zeker geen goede reclame voor jezelf, maar net zo erg is een half uur te vroeg komen. Dus loop eerst nog lekker even een rondje voor je naar binnen gaat. Zo kan je alvast de route verkennen die je hopelijk nog vaak met je nieuwe collega's gaat lopen.

Vragen meenemen voor het gesprek is slim

Waar Door vragen mee te nemen laat je ons zien dat je je goed hebt voorbereid. Daarbij voorkom je op deze manier dat je door de spanning je bedachte vragen vergeet.

Aatop Milieu & Ruimte is een werving- en selectiebureau met vacatures voor milieukundigen en ruimtelijke inrichters op MBO, HBO en WO niveau. Dus zoek je een leuke baan? Schrijf je snel in op onze website **aatop-milieu-ruimte.nl**

aatop MILIEU & RUIMTE
personeelsintermediair

**Eelerwoude werkt
met passie**

**aan een mooi
en groen Nederland**

Eelerwoude is een adviesbureau en rentmeesterskantoor met veel regionale kennis. Vanuit drie vestigingen werken wij als adviseurs, ontwerpers en rentmeesters aan de ontwikkeling, inrichting en het beheer van het landelijk gebied in heel Nederland.

Ruimtelijke ontwikkeling, landschapsarchitectuur, ecologie, cultuurtechniek en beheer zijn ons werkveld. Onze oplossingen voor complexe vraagstukken zijn origineel en realistisch.

Wij verbinden mensen en doelen; slaan een brug tussen particulieren en overheden, ondernemers en beheerders. We willen de dromen van onze kinderen en de ambitie van onze opdrachtgevers daadwerkelijk realiseren. Daarom blijven wij niet in abstracte visies en plannen steken.

Bel (0547) 26 35 15,
of kijk voor meer informatie
op www.eelerwoude.nl

Eelerwoude
kleurt het landelijk gebied

Eelerwoude heeft vestigingen in Goor, Diever en Culemborg